

omnesque etiam qui tributa ipsius exacticibus assignata in locis ipsa subjectis tractant, ipsius imperio suberunt. Quin et in alias quascunque provincias ipsi non subjectas, ut et *debiore*s ad se adducat, et fiscalia exigat concedere: et si qui, quum Alexandria aut in duabus Aegyptis possessiones habeant, alibi degant, aut in provinciis ipsi non subjectis habitent, hos in provinciam quam deseruerunt (quo rebus fiscalibus ipsi subjectis nihil impedimenti obveniat) reducere illi liberum fuerit. Quod idem faciet, si qui ad mensas tuas pertinentia debeant, et tractatores, quive illorum locum supplent, aut qui exactionibus publicis privatisve tuis mensis inferendis incumbunt, tale quippiam ipsi significarint. Nam et tunc ad eundem modum et emittere et adducere hos debet, ut a tractatoribus tuis exactionem sustineant. Non poterunt autem debitores, quum in aliis locis sunt, in fiscalium rerum causa praefectum Augustalem exceptione submovere, quasi competens ipsorum iudex non sit, quod sane et in largitionalibus exactionibus fieri volumus.

CAP. XIII.

Restat ea exactionum cura quam spectabilis praefectus Augustalis ipsique obsecundans cohors militarium impensuras est sumptibus, iis qui Alexandria, quique in duabus *subibuntur* Aegyptis, tum etiam civilibus solennibusque magnae Alexandrinorum urbis et utriusque Aegypti tributis. Erit igitur spectabilis praefecti Augustalis ipsique obsecundantis cohortis, ut haec suo periculo et exigant, et tradant, neque eam rem amplius tuae excellentiae scriniarius exequetur, quem quod res militares administret, *επιτοκίων* Aegypti nuncupant. Atque hic quidem in universum desinet: spectabilis autem praefectus Augustalis, ipsique obsecundans cohors, quibuscumque voluerit modis, suo periculo exactionem faciet, omnibusque devotis militibus qui Alexandriae stationem habent, sumptus suppeditabit, eos suo periculo a subjectis locis et civitatibus exigens.

CAP. XIV.

Coges porro pro tempore Alexandrinum vindicem, ut quos sumptus facit, eos omnes in accendendis calefaciendisque publicis balneis, ac aliis omnibus civilibus solennibus faciat: qui quidem *sumptus* sacrae huic nostrae legi expresse omnes subjecti sunt, quae descriptio hoc quoque evidenter declarabit, ex cuiusmodi locis, atque titulis, sive causis, et personis hi colligantur, deinde quanti sint, quemque ad modum dispensari debeant: solennes sumptus videlicet, et quotquot in duabus Aegyptis civiles sunt, qui civitatibus periculo peculiaris harum provinciarum magistratus porriguntur. In his vero qui a spectabili praefecto Augustali ipsius cohortisque periculo dispensabuntur, fidem publicam dandi, et quaecunque negotio conducere putaverit, faciendi facultatem habebit: quippe cum periculum in ipsum ejusque cohortem omne concedat, ut tamen qui sumptus Alexandriae fiunt, per illos qui hactenus eos faciunt, servata consuetudine fiant. — § 1. Nullus autem hoc praetextu, quod spectabili praefecto Augustali non subit, neque vero etiam ipse specialibus Augustalis, neque ejus cohors improbitatem aliquam inceptum, fraudemve quamquam aut in illationibus aut in frumenti solenniter illati transvectionibus committant: sed pure rem tractent, eoque modo quo quam maxime reipublica et prospiciant et commodent: expendentes quam ea res necessaria atque inevitabilis sit: et scientes etiam quod extremo supplicio obnoxii erunt, si quid hac in re non solum maleficiose perpetrarint, verumetiam vafre quicquam et per commentum egerint.

CAP. XV.

Enimvero illud etiam quod ab excellentia tua ad nos relatum est, in hac lege inscribendum esse duximus. Gloria enim tua, in dicta civitate Alexandria omnia perscrutata invenit in tabula, quae temporibus Anastasii piensissimi principis confecta fuit, quando Marianus vir inclutus sub ipso res administrabat, extitisse tabulam publicam, quum vindicis in modum Potamon fiscalibus Alexandrinis praesesset, qua in tabula descriptus esset rerum exportandarum titulus, qui diversis causis mille aureos ita expensos ferret: quadringentos nonaginta duos publicis ejusdem civitatis balneis: quadringentos item et undeviginti anticantharo¹⁷, ut vocant: quingentos postremo et quinquaginta octo cum dimidio, portiorum susceptori: ut descripta summa in mille quadringentos sexaginta novem aureos exurgat. Deinde vero ab iis qui rempublicam administrant, in eandem rerum exportandarum causam aureos centum perceptos esse. Praefectum autem pro tempore Augustalem pro triginta sex pullis equinis trecentos et viginti aureos accepisse. Similiter praebere dictae Alexandriae civitatis equestribus ludis. Atque hanc quidem formam esse non solum magistratus illustrissimi strategii, verum etiam usque ad secun-

14. c. 15. c. 16, infr. hic. — 15. Par. l. 21, D. de penis. — 16. tit. C. quae res exportari non debent. — 17. c. 16, in fin. infr. hic. — 18. c. 15, supr. eod. — 19. c. 1, c. 2

dam indictionem praeteriti circuli (quae fuit ante annos quindecim) durasse. Ex eo autem tempore quorundam negligentia, aliorum autem dolo malo, plurimorum vero etiam furto eam rem paulatim immunitam, et publicas balneas illas quadringentorum nonaginta duorum aureorum summa, portoria autem quingentorum quinquaginta octo, et semissis aureorum illatione defraudata esse: idque occasione illis data, quod nonnulli partim ex principis aula, partim ex solis tuis facultatem sibi pararent, ut gratis e dicta civitate Alexandria tegulas aliasque species, quae istiusmodi tributo obnoxiae sunt, exportarent. Atque ita quidem memoratam civitatem paulatim esse depauperatam.

CAP. XVI.

Excellentiam itaque tuam et in his animum intendentem amplexati, statuimus, ne aliquibus istiusmodi sacra principalis forma data quicquam utilitatis adferat, sed omnes agnoscat, quod usque ad illustrissimi illius strategii tempora dare consueverunt: ne etiam spectabilis praefectus Augustalis majores sumptus faciat, quam antea et temporibus illustrissimi strategii fieri soliti sunt: neque novo aliquo commento tributa illa attingat, sibi quae vindicet: sed vetus forma quae usque ad strategium illustrissimum illum et ipsum obtinuit, custodiatur; ne denique pro tempore Augustali contentiois occasio detur, ut hic quod nihil ceperit: ille vero quod minus ceperit, dicat: sed ex universa summa mille octingentorum et undenonaginta aureorum aurei trecenti et undeseptuaginta leventur et demantur. Aliquanto enim benignius quam pro exactione jure agere, et ob copias praefecto pro tempore Augustali colligendas, alios mille quingentos et viginti aureos solos ex titulo inferri volumus: quibus ex aureis trecentos illos et viginti aureos occasione triginta sex pullorum, quos ex antiqua consuetudine Alexandrinis equestribus ludis suppeditare tenetur, spectabilis praefectus Augustalis sibi imputabit. Reliquos vero mille ducentos aureos, eidem in annonas ipsius annumerari volumus. Atque ita quidem ea res non difficilis soluta fuerit, et pristina ratione servabit, neque ulli prorsus ad dolum malum fenestra aperietur. De publicarum autem balnearum calefactione, et anticantharo¹⁸, et publicis portoriis, ex aliis causis descriptio in hac sacra lege adhuc instituetur.

CAP. XVII.

Quoniam vero Mareotam¹⁹ Libyco tractui subiecit et nonnullos Alexandrinos in popularibus seditiosis deprehensos, quo sibi inferendas a spectabili praefecto Augustali penas effugiant, illic profugere constat: statuimus, ut pro tempore spectabili Augustali facultas sit, ut ob hanc causam, et quidem solam, commentariensem illum mittat, qui ad eum qui clarissimi provinciae Libyae praesidis locum obtinebit, cum publicis literis proficiscatur: quo illos et comprehendat, et per cohortes militesque qui sub ipso sunt, tradat: ut nemo qui Alexandriae publicos tumultus moverit, illic confugiat, et spectabilis praefecti Augustalis penas evitet. Insuper et illi ipsi qui istis partibus praefuerit, facultas erit, ut si quos tales inveniat, eos et comprehendat, et castiget, atque etiam publice manu emittat, et liberet. In his itaque dictam magistratum circumscribimus, quaeque in hac lege explicavimus, haec illi faciendae injungimus. Sic enim cura ipsi rei facile par, contracta etiam undique neque confusa fuerit, nullamque ad confusionem furumque propensum malefici occasionem praebit.

CAP. XVIII.

Hinc nos cura Libycorum limitum vocat, quos ad Paratonium constitimus, collocata inibi militari manu, quae in illis locis barbaros compescat. Spectabilem enim Libyae ducem (ut dictum est) per Paratonium, et per subjectas illi civitates (in quibus qui sub ipso sunt milites, ipsius jussis obsequuntur) velut stativa castra obtinere volumus. Percipiet autem ipse attributas sibi annonas, ut pro annonis, quae in speciebus sunt, nonaginta, proque capitibus centum et viginti aureos consequatur supra mille quinque et quadrante: pro annonis autem, quae in auro consistunt, quinquaginta: ac pro totidem capitibus, aureos quadringentos. Ipsi item obsecundans cohors habebit aureos centum octoginta septem. Et milites qui videlicet ex his Libybus Justinianeis, quique apud aliquam Justinianearum cohortium dictis locis assignatarum sunt, suas annonas, quemadmodum respública ipsis constituit, percepturi sunt. Manifestum *interim sit*, quod et omnia solennia quae civitatibus ipsis assignatis *dari solent*, quo modo hactenus data sunt, deinceps *ipsis* dabuntur. Similiter vero et provincialis magistratus, obsecundansque ipsi cohors, suas annonas habebit. — § 1. Verum quoniam, si quis omnes hosce sumptus suppetet, non paria neque sufficientia futura sint quae ex locis ipsi subjectis, sive ex Libybus provincia inferuntur: idcirco necessarium esse

supr. eod.

duximus, ut Mareotam (quemodo dicitur) et Menelaitam urbem²⁰ (quae ante Aegyptiacam provinciam sita est) ipsi adiceremus. Efficere enim aliqui nequeat ut e publico militibus sub ipso constitutis salarium suppeditetur, si, quae danda sunt, aliunde pendent, ac sub alio magistratu contribuantur: tum etiam hinc ex diversitate magistratum innumeram sollicitudinem atque tumultum essent exorturi. Atque ille quidem dictis locis praerit, tu vero tuo periculo, tibi quae obsecundans cohors, et civilis magistratus, una cum cohorte, exactionem perficietis, et quod colligeritis, militibus vobisque ipsis distribuatis, ut ipsorum et sumptus, et annonae hinc conficiantur, proprio periculo exactione illorum faciendae.

CAP. XIX.

Ne vero hic cuiquam excogitandi, quomodo aut majores sumptus faciat, aut minorem illationem colligat, occasionem demus: hac etiam re deceter constituta, per subjectam huic sacrae legi dispositionem manifestum fecimus, quantus sit canon qui et ex dictis provinciis locisque, et ex Libya ipsa, Mareota etiam, Menelaitaque urbe illatus, ad tribunal tuae excellentiae deferatur: tum etiam quanti sint sumptus quos circa magistratus cohortes, solennia, et devotum militum alimoniam fieri conveniret. Spectabilis autem praefectus Augustalis, ipsiusve cohors, aut quicumque alius provincialis magistratus cum dicto duce in subjectis ipsi provinciae, civitatibus et locis nullam omnino cuiusquam rei communitatem habebit. Verum ipse spectabilis dux et civilis Libyae magistratus in dictis locis, tum in pecuniariis et criminalibus causis, tum etiam in publicis exactionibus omnem potestatem obtinebit, ut quaecunque in Libya sunt, et omnes qui illa loca possident, in suis quisque possessionibus, et qui incolae sunt etiam spectabili duci subjecti sint. Adeo ut tametsi qui sub dictis civitatibus aut locis quibus spectabilis dux praest, possessiones habent, in aliis provinciis habitent, similiter tamen in publicis exactionibus ipsi subijci velimus: ut potestatem habeat, ut ad ipsos exactores emittat, omniaque quae exactionis ratio postulat, faciat.

CAP. XX.

Porro quia etiam sacrae nostrae largitiones ex his provinciis atque locis, quae dicto Libycorum limitum duci parent, nonnulla recipiant, nosque aequalem atque similem illis curam impendimus: sancimus, ut dictus Libyae, et Mareotae, Menelaitaque urbis (haec enim illi adjecimus) spectabilis dux, et provinciae praeses cum obsecundante ipsi cohorte suo periculo largitionalium pecuniarum, quae ex omnibus dictis debentur locis, exactionem faciat: ita ut plena illa, citraque ullum defectum quotannis exigantur, et ab ipsis Alexandriae emittantur: porroque cui pro tempore ex devotis palatinis, ut illic praepositi officium adimpleat, commissum fuerit, tradantur: qui ipsi auxilium ferre debebit, sciens quod nisi has res omnibus modis curaverit, in idem cum duce, praeside, et obsecundantibus ipsis cohortibus periculum incidet. In hoc etiam milites suppeditas venient: et nisi id fecerint, in periculo erunt, ne easdem penas subeant quas Alexandriae, et in utraque Aegypto constitutis militibus, nisi et ipsi eam rem aequali cura dignarentur, imposuimus. Neque vero praeter causas superius exceptas praeterque devotorum dicti magistratus palatinorum voluntatem, qui a suo pro tempore praefecto ad exactionem publicorum largitionalium omnino emittuntur, aliae securitatis promissiones in largitionalibus causis dari poterunt: sed e diverso, in iis etiam locis quae asyla appellantur, exactio exercebitur, omniaque alia similiter per Libyam, Mareotam, Menelaitamque Aegyptiacam civitatem in largitionalibus exactionibus exigantur, quemadmodum Alexandriae atque in utraque Aegypto arcuarum exactionum occasione fieri oportere diximus.

CAP. XXI.

Ceterum neque portiorum, neque privatae publicae tribunalis excellentiae tuae mensae rationes cum dicto Libycorum limitum magistratu et exactione (eo autem magistratu, eaque exactione qui quaeque hactenus fuit et qui quaeque jam adijcitur, Mareotae nempe, et Menelaitae civitatis, quae Aegyptiacae provinciae sunt) nihil prorsus commuere habeant: propterea quod jam ante constitutum, ut universus canon qui ex Libya, Mareota, Menelaitaque urbe quocunque modo, et ex quocunque eorum quae ad excellentiae tuae magistratum referuntur, titulo contribuitur, ad hos sumptus quos supra diximus procedat, nempe ad alimoniam magistratum, cohortium et militum, ac denique ad solennia. Quaecunque autem occasione largitionalium illationum dicta nobis sunt, omnibus modis observentur. — § 1. Quoniam vero hoc etiam in curam nostram suscipimus, ne subditi nostri ex magnis locorum intervallis collisionem subeant, itaque injuria afficiantur, sed ut quia Mareota Alexandriae vi-

20. d. c. 1. — 21. c. 6, supr. eod. — 22. N. 17, c. 14, N. 154, c. 3. — 23. § 2. infr. hic; N.

cina sit, et nonnulli qui illic turbant, veniant necesse est facere adimplentem magistratus officium, tradentur autem ipsi consolationis causa aurei centum. Atque hic quidem etiam quae a nobis de Libyae administratione constituta sunt, finem habent.

CAP. XXII.

Sequitur dehinc, ut transeamus ad limites thebaicos, hoc est, duas Thebaidas, quibus praest spectabilis dux qui a nobis hanc administrationem accipit: cui etiam harum provinciarum peculiares magistratus obediunt, quique in eodem honore in quo praefectus Augustalis est, tanquam si is ipse esset, futurus est: ac per omnia tuae excellentiae statutis tribunalique Orientali suberit, quemadmodum nunc etiam spectabilis praefectus Augustalis subest. — § 1. Damas enim illi omnem jurisdictionem et potestatem quam spectabilis Augustalis habet jam olim ipsi attribuit, hoc est duabus Thebaidis. Hoc ipsius curae suo periculo incumbit, ut primum summa diligentia frumentum solennis illationis exigat: dein emittat, tradatque spectabili Alexandrino Augustali: et omne frumentum quod ad ipsius provincias, civitates atque loca pertinet, quodque etiam ad illationem felicitis hujus urbis, et ad alimoniam a nobis Alexandriae benigne donatam refertur, ut ad jam dictas constitutas dies citra defectum et cum effectu paratum sit, suo periculo operam det: ita ut nulla in his dilatio fiat: quippe cum omne etiam obsecundantem ipsi cohortem. Periclitantur etiam milites qui in illis locis sunt, et tribuni, omneque civile atque publicum auxilium, nisi in his suppeditas ferant. Oportebit autem solennis illationis quae hic emittitur, mensuram ante diem nonum mensis Augusti ab ipso cum effectu fluvialibus navibus imponi, et quae sub ipso est plenariam ab ipso exigi: deinde idem frumentum ante decimum mensis septembris Alexandriae deportari, atque spectabili praefecto Augustali, aut qui ab illo in hoc designati sunt, tradi: alimoniam autem a nobis per liberalitatem magnae urbi Alexandriae donatam, ante decimum quintum mensis octobris. — § 2. Illud enim in confesso est, quod nisi ad dictas dies omne solennis illationis huc mittendae, atque Alexandrinis in alimoniam datum frumentum Alexandriae emissum, spectabilique praefecto Augustali traditum fuerit, ipse quod frumenti mensura deest, quodque traditum non est, id omne in ternas artabas²¹ singulis solidis apponere debebit. Hoc autem periculum, non ad vitam, neque ad magistratum ipsius modo durabit, verum etiam privatus factus, et mortuus productionem vitae sua exactionem sentiet. Heredes si quidem et res ipsius istiusmodi difficultatibus obnoxiae erunt: cum negligentia illius continenter adversus periculum, curam, et exactionem dabit, quoad omnis debiti ad dictum modum dissolutio fiat.

CAP. XXIII.

Neque vero eorum quicquam quae hactenus facta sunt, conquisitis aliis innovamus. Scimus enim, quomodo Joannes gloriosissimus comes illius magnificae memoriae filius, ante completum eundem mensem primae indictionis jam nunc praeteritae, omne frumentum Alexandriae intulerit, eique qui eo tempore Augustalem magistratum obtinebat tradiderit Mareotae. Ne autem spectabilis Alexandrinus Augustalis amplius metuat, statuimus, ut clarissimus pro tempore Libyae civilis magistratus suo periculo hominem industrium eligat, atque emittat huic vicarium, qui Mareotae et Menelaitae residebit, pecuniariasque atque criminales causas, necnon alia omnia quae in vicinis circa Mareotam et Menelaitam civitatibus aguntur, audiet, ac quae deceant faciet: tum etiam si qui Alexandrini seditiosi fugerint, hos comprehendet, et ut eorum quae ita committuntur nihil inultum relinquatur, ad spectabilem praefectum Augustalem, scriptis ad illum publicis literis, mittet. Sane, si quum seditiosi aliqui Mareotam fugerint, hos spectabilis praefectus Augustalis comprehendere velit, facultatem habebit, ut unum aliquem ex commentariensibus suis cum publicis²² literis ad eum qui clariss. Libyae provinciae praesidis locum supplet, emittat: quo ipsius cura et periculo ordinis honestatisque turbatores comprehendantur, tradantur, et Alexandriae emittantur. Assignamus enim dicto vicario viginti cohortales, ex ea cohorte quae provinciali Libyae praesidi pareat: et milites ex illis qui illic stativa habent, numero ad quinquaginta, ut et qui pareant et ministrent habeat, et ad exigenda ea quae competunt, par sit. — § 1. Ministerium autem ipsi praebentur dicti cohortales et milites, tum in conservatione ordinis, tum in aliis omnibus, quae illorum officii essent, qui ab ipso in hoc quod jam constituimus, designari solent. Exiget etiam plenariam²³, proel quondam a nobis constitutum est. Deinde quod huic rei annexum est (de portoriis loquimur) omnino ipsius provincialiumque magistratum, et obsecundantium ipsi cohortium curae atque periculo subiacet:

22. c. 3.

in quotcumque civitates, loca atque homines supposita huic legi descriptioni subiecimus, portiorumque titulo assignavimus, ab his citra ullam diminutionem omne aurum quod inde provenit, et exigat, et portiorum susceptori tradat: idque intra constituta tempora, in nulloque prorsus illa transgressus: ne videlicet portiorum rationi impedimentum inferat, quod rursus solennem illationem impediatur. Certe enim ita ipsum huius rei periculum respiciet, ut quodcumque portiorum susceptori diem persolutum non fuerit, huius duplum ab ipso ejusque cohorte leposcendum sit. — § 2. Quaecumque vero ex provincia ipsi a nobis trahita excellentiae tuae mensis inferuntur, haec per excellentiae tuae cohortem et scriniarios, dictarumque provinciarum tractatores a locis, civitatibus, et personis huic sacrae nostrae legi subjectis evidentiorempque actionis facilitatem proprio ipsius periculo exigi volumus. Illi enim haec exigant, atque huc transmittent. Neque securitatis²⁴ provisiones dabit quisquam, sive magistratum gerat, sive civitatis episcopus sit, ne spectabilis quidem Alexandrinus Augustalis, nisi jussio a socio tuo procedat, quae id velit, aut etiam ipsi tractatores. Hoc ipsum etiam fecit qui in praesentia eundem magistratum obtinet, Orion videlicet gloriosiss. urticas plenarias²⁵, et quae sub Joanne, et quae sub Orione collecta emissa est, tua excellentia nosque inspeximus. Socordiae igitur solummodo fuerit et proditoris, eos qui tanti fuerint, nolle imitari: praesertim quum majorem potentiorempque illum fecerimus, et Augustalis dignitatem atque jurisdictionem ipsi dederimus. Et profecto tolerabile non esset, si qui majorem potestatem indeptus sit, superioribus se inferiorem exhibeat, universamque rempublicam periculo subjiciat: se vero perpetuo exitio implicet, dum magistratu excidit, atque in iudicium protrahitur: dum in privata vita, et post mortem per suos heredes debium dissolvit, donec internas artabas²⁶ frumenti omnis mensura quae exportata non fuerit, per solium excellentiae tuae exacta, fisco plene dimensa sit.

CAP. XXIV.

Imperium vero habebit et in milites et in paganos: in illos quidem pro jure militaris magistratus: in hos autem, pro ratione jurisdictionis Augustalis: insuper in subjectos ipsi (quemadmodum antea diximus) provinciales magistratus, quibus dictae provinciae curae sunt, atque in obsecundantes illis cohortes: in omne item civile publicumque auxilium, et in omnem magistratum, quique rempublicam tractat: breviter, in omnes qui in illis provinciis aut sunt, aut habitant, aut pagos gubernant, aut quoquo modo rempublicam administrant. Quos facultatem habebit, ut ad se adducat, quanquam in aliis provinciis ipsi non subjectis habitent, in solis tamen publicis exactionibus. Quod faciet, tametsi qui in ipsius locis sunt, aufugerint. Ita enim in publicorum tributorum exactione indique excusationes atque praetextus excludentur. — § 1. Quod si quos

²⁴ Edict. 2. — ²⁵ § 1, supr. hic. — ²⁶ c. 6, supr. eod. — ²⁷ c. 21, § 1, supr. eod. —

illorum qui pagos gubernant (pro quibus etiam periclitatur) circa solennem frumenti transmissionem, aut circa ea quae portiorum provinciarumque sumptuum nomine dantur, refractarios experiatur, non hos removebit, sed in custodia constituet, aliosque ad eam rem idoneos quaeret, atque haec tuae excellentiae solio indicabit: quo res per te, et qui in posterum eundem quem tu magistratum obtinebunt, ad aulam imperatoriam relata, inde dispositionem dijudicationemque suscipiat: ita ut improbitatis accusati, si sic nobis videbitur, repellantur: qui vero in horum locum delecti sunt, si idoneos esse judicabimus, sufficiantur, et divina sacraque nostra atque solii tui de hoc jussione facta, in illorum pagarchias atque bona subeant. — § 2. Ante omnia itaque curare ipsum volumus solennem illationem atque alimoniam Alexandrinorum, ut suo provincialiumque magistratum et obsecundantium ipsius cohortium periculo illam Alexandriam emittat, quatenus sub ipso constituta provinciae et civitates, periclitaturis etiam clarissimis tribunicum cum omni civili publicoque auxilio circa cingulum, bona, et salutem ipsam, nisi auxiliati fuerint. Verum huc felix frumenti transmissionis²⁷ usque ad decimum mensis septembris, uniuscujusque indictionis, nisi Alexandriam emiserit, et huius Augustali, quive ab ipso designati sunt, tradiderit. — § 3. Donatam autem a nobis Alexandriae urbi alimoniam usque ad decimumquintum mensis octobris mittet, et tradetque spectabili praefecto Augustali aut scriniarii, aut qui ipsorum locum obtinent, hoc petierint: verumtamen ad eandem diem, et in hos terminos, quos solium tuum praestituerit, si et ipsi haec fieri velint: extra quam si nonnullis in hoc fidem publicam dent, ut e sacris locis egressi res suas inspiciant, omnibusque modis explendum fiscum, illive satisfaciendum, curent: quo hoc tribunalis tui scriniarii, qui huius rei periculum in se receperunt, accipiant. Nam quae praeter haec fides publica datur, eam nullam esse: atque ubicunque²⁸, in sacris etiam locis, eum qui eo modo frustra fidem publicam acceperit, exactionem sustinere volumus. Insuper et qui ita fidem dederit, quae hinc exactiones et damna obvenit, iis ipse et heredes ipsius atque successores et bona subiacebunt. — § 4. Quod si quis Dei amantissimorum episcoporum contra jam dicta fidem publicam dederit, necesse habebunt Dei amantissimi ecclesiae ipsi subjectae economi et defensores, ut inde proveniens damnum fisco resarciant: ac primum quidem de suo et ex bonis suis: deinde vero, si inopes sint, ex²⁹ ipsis etiam sanctissimae ecclesiae rebus. Verum si praeter voluntatem Dei amantissimi episcopi aliquo modo ipsi dare fidem publicam ausi fuerint, non modo quod factum est, omnino irritum erit, verum etiam ipsi damnum fisco resarciant. Ad hoc etiam, si tale quippiam praeter episcopi sui voluntatem fecerint, et ab officiis quae habent removebuntur, et e sacerdotio ejicientur. — § 5. Ac si praesens contra vetitum modum cuiuspiam, qui publica tributa tuis mensis assignata debeat, fidem publicam dederit, aut tribuni, aut primores.³⁰

²⁸ L. 6, § 4, C. de his qui ad ecclesias; N. 17, c. 7, § 1. — ²⁹ c. 10, § 1, supr. hic.

FINIS EDICTORUM.

JUSTINI IMP. AUGUSTI
NOVELLÆ CONSTITUTIONES.

HENRICO AGYLÆO INTERPRETE.

CONSTIT. I.

DE INDULGENTIA¹ TRIBUTARIORUM RELIQUORUM.

Quantum studii et providentiae jam inde ab imperii nostri primordiis in commoda publica contulerimus: et quae sequuntur.

CONSTIT. II.

UT CONSENSU¹ MATRIMONIUM SOLVI POSSIT.

Nihil in rebus mortalium perinde venerandum est, atque matrimonium: quippe ex quo liberi, omnisque deinceps sobolis series existat: et quae sequuntur.

CONSTIT. III.

DE HIS QUI IN OSROENA¹ ET MESOPOTAMIA ILLICITAS
NUPTIAS CONTRAXERUNT.

Idem Imperator Petro sacri aërii comiti.

PREFATIO.

Legum severitati interdum imperatoriam clementiam immisceri convenit, praecipue vero quando subditos multis damnis atque incommodis ea res eximit: quale profecto quiddam in praesentia nostrae potentiae facere visum est. A patre enim nostro qui una cum aliis virtutibus pudicitiam mirifice amplexatus est, conscripta lex est, quae eos qui illicita matrimonia ineunt, et punit, et mulctat, et ad honestatem reducit, ut ne quae extra ipsius naturae fines posita sunt, concupiscant. Ac sane perpulchra ea lex est, mirumque in modum nobis placet: adeo ut eam et ratam habeamus, et omnibus modis vigorem suum obtinere jubeamus. Verum multi ex Mesopotamia, Osroena quoque et Euphratica provincia nos adierunt, qui docerent, quomodo nonnulli, dum consuetudinem cum Persis, (a quibus haec provinciae non multum distant) et qui inter illos sunt Saracenis habent, partim per ignorantiam legis, partim amoris affectu victi illorum imitatione illegitimis matrimoniis conjuncti fuerint, ita ut nonnullis horum liberi atque nepotes nati sint: quomodo item nonnulli, hac cupiditatis suae occasione capta, quod paululum quiddam pro acceptis jussionibus quae istiusmodi investigari atque vindicari velint, gloriae tuae magistratui quotannis depensuri sint, post huius rei faciendae commissionem turpis lucri causa per calumniam multos injuria afficiant, vexent, ac innocentibus negotium facessant: adeo ut saepe mortuis illis qui illicite inter se juncti fuerant, ab horum filii, nepotibus, et ulterioris seriei liberis, qui nihil deliquerint, quod parentes majoresque ipsorum

CONSTIT. I. — 1. N. Justiniani 148.
CONSTIT. II. — 1. N. 22, c. 4; N. 140.
CONSTIT. III. — 1. N. 154. — 2. d. N. 154.

illicite in matrimonium coierint, poenas exigant. Atque haec quidem quum dicerent, simul a potentia nostra clementiam petierunt.

CAP. I.

Nos igitur horum precibus admissis, statuimus, ut nullus omnino eorum in tribus istis provinciis, qui ante eum diem quo Deus nobis Romanorum imperium est largitus, in illicitas nuptias incidit, ob id negotiis irretiat, vel difficultatibus ac dispendiis subdatur. Quamquam enim sacratissimum nostrum aërium ita damno afficiatur, et iis quae ex lege per hanc occasionem ipsi dabantur privetur, nihilominus tamen quod praeteriit, ex speciali beneficio usque ad id tempus condonamus. Quod profecto facimus, non quasi pudicitiam aut quae de hac lata lex est neglegamus: sed quo iis qui parvo redempta talia ex fisco subtrahunt, multorumque facultates ac substantias in dictis provinciis quassant, et communis calamitates cient, omnem quaestus occasionem succidamus. Quocirca sane legem illam, et quae in illa adversus eos qui illicite nuptias contrahunt, poena constituta sunt, ubique per nostram rempublicam, et in paulo ante dictis provinciis inde ab initio imperii nostri vim et auctoritatem habere jubemus. Provinciis autem istis ideo benignitatem simul et veniam elargiti sumus, quod qui in illis habitant, Persis, et qui sub ipsis agunt barbaris Saracenis finitimi et vicini sint: itaque humanis affectibus tacti, illos imitati sint, neque naturae motum atque vim superaverint.

EPILOGUS.

Proinde quod nobis visum est, et per hanc sacram pragmaticam declaratur formam, gloria tua, quique pro tempore eidem magistratui praerit effectui atque fini tradere et observare studeto. — Datum kalend. Jan Constantinop., imp. DN. JUSTINI. P. P. AUG., anno 1.

CONSTIT. IV.

UT¹ DEI AMANTISS. EPISCOPI CUM PROVINCICIARUM
INDIGENIS, ET QUÆ SEQUUNTUR.

Dum reipublicae a Deo nobis datae curam gerimus simulque ut subditi nostri in omnibus justitiae bono fruuntur, operam damus, et quae sequuntur.

CONSTIT. V.

DE SAMARITANIS¹.

Idem Imp. Diomedii sacrorum praetiorum praefecto.

Ut impiam Samaritanorum haeresim, et omni ratione carentem horum vesaniam, ad meliorem frugem perduceremus: et quae sequuntur.

CONSTIT. IV. — 1. N. 149.
CONSTIT. V. — 1. N. 144.

FINIS JUSTINI IMP. NOVELL. CONSTITUTIONUM.